विद्यालयमा विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि के गर्ने ?

सबैको सहभागितामा संभावित जोखिम र नियन्त्रण क्षमता अनुमान गरी योजना बनाउने ।

पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका क्रियाकलापसहित आपतकालिन अवस्थामा बाल संरक्षण र पठन-पाठनको योजना तयार गर्ने ।

शिक्षकलाई आधारभूत तालिम दिएर विद्यालयमा प्राथमिक उपचार बाकसको व्यवस्था गर्ने ।

सुरक्षित विद्यालय सम्पर्क शिक्षक छनोट गर्ने ।

विद्यालयमा पिउनयोग्य पानी र उचित सरसफाईको व्यवस्था गर्ने ।

शिक्षक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरुलाई विपद् जोखिम न्यूनिकरण तालिम दिने ।

Save the Children

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

विद्यालयलाई कसरी हिंसारहित बनाउने ?

हिंसारहित बालमैत्री वातावरण बालबालिकाको संवैधानिक हक हो । संविधानले प्रदान गरेको हक सुनिश्चित गर्न हामी सबै जिम्मेवार बन्ने ।

बालबालिकालाई शारीरिक र मानसिक दुर्व्यवहार, दण्ड-सजाय र ‘बुलिङ’लगायत सबै किसिमका हिंसा हुन नदिने ।

भेदभाव, दुर्व्यवहार र हिंसात्मक गतिविधि भए तत्काल सूचना दिने/लिने संयन्त्र बनाएर त्यहाँ कसरी रिपोर्टिङ गर्ने भन्नेबारे बालबालिकालाई जानकारी गराउने ।

बालबालिकाको अर्थपूर्ण सहभागितामा हिंसारहित विद्यालयबारे बहस चलाउने । विद्यार्थीकै अगुवाईमा आचार-संहिता बनाएर कार्यान्वयन र समीक्षा गर्ने ।

मनोसामाजिक विमर्श, बालअधिकार र संरक्षण तथा अनुशासनका विषयमा शिक्षक/कर्मचारीलाई प्रशिक्षित गर्ने ।

सुनुवाई समिति गठन गरी गुनासो पेटिका राख्ने र विद्यार्थीलाई निर्धक्क गुनासो राख्न प्रोत्साहित गर्ने । गुनासो सुनुवाईबारे सबैलाई जानकारी गराउने ।

विद्यार्थीलाई मनोसामाजिक परामर्श दिने संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक राख्ने र आवश्यक परेको बेलामा सिफारिस गर्ने ।

बालबालिकालाई जाति, धर्म, लिङ्ग र अपाङ्गताको आधारमा भेदभाव नगर्ने र गरेको खण्डमा प्रचलित कानुनअनुसार दण्ड-सजायको व्यवस्था गर्ने ।

छात्र, छात्रा, यौनिक अल्पसंख्यक र अपाङ्गता भएकाहरुका लागि छुट्टाछुट्टै शौचालयको पहल गर्ने र किशोरीहरुलाई निःशुल्क स्यानिटरी प्याडको व्यवस्था गर्ने ।

Save the Children

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

विद्यालय शान्तिक्षेत्र हो

त्यसैले, स्थानीय तहमार्फत् विद्यालय शान्तिक्षेत्रको अवधारणा कार्यान्वयनका लागि नीति, योजना र कार्यक्रम तय गर्न भूमिका निर्वाह गरौं ।

शान्त वातावरणमा पढ्ने बालबालिकाको हक सुनिश्चित गरौं ।

विद्यालय परिसरमा राजनीतिक वा सशस्त्र गतिविधि र हिंसात्मक क्रियाकलाप नगरौं ।

बालबालिकालाई राजनीतिक कार्यक्रममा सहभागि नगराऔं ।

सार्वजनिक बिदाबाहेक अन्य दिन विद्यालय बन्द नगरौं ।

महामारी वा विपद्का बेलामा पनि बैकल्पिक माध्यमबाट पठन-पाठनलाई निरन्तरता दिऔं ।

विद्यालय शान्तिक्षेत्र अवधारणा कार्यान्वयनबारे सरोकारवाला सबैलाई अभिमुखिकरण गरी वार्षिक समीक्षा गरौं ।

विद्यालयलाई शान्तिक्षेत्र घोषणा गरी विद्यार्थीको गुणस्तरीय सिकाइका लागि योगदान गरौं ।

Save the Children

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

विद्यालयमा विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि के गर्ने ?

प्रकोप पात्रो, बाहिर निस्कने सुरक्षित बाटो र जम्मा हुने उचित ठाउँको नक्सा सबैले देख्ने ठाउँमा राख्ने ।

आपतकालमा सम्पर्क गर्ने फोन र मोबाइल नम्बर सजिलै देखिने ठाउँमा टाँसेर सबैलाई जानकारी गराउने ।

भवन, पर्खाल, बाटो, शौचालय, खेल मैदानलगायत ठाउँमा रहेका जोखिमयुक्त बस्तु मर्मत गर्ने वा हटाउने ।

विद्यालय सुरक्षा, विपद् जोखिम न्यूनिकरण, जलवायु परिवर्तन, वातावरण संरक्षण, स्वास्थ्य तथा पोषण र बाल संरक्षणजस्ता विषयलाई एकीकृत गरी पठन-पाठनमा जोड्ने ।

वर्षको कम्तिमा चारपटक जोखिम न्यूनिकरणको पूर्वतयारी अभ्यास गरेर संभावित संकट सामना गर्न सक्ने गरी क्षमता बढाउने ।

विद्यालय स्वास्थ्य र नर्स कार्यक्रमलाई विपद् व्यवस्थापनसँग एकीकृत गर्ने ।

प्राथमिक उपचार बाकसको व्यवस्था गरी प्रयोगका लागि जिम्मेवारी तोक्ने ।

विद्यालयमा पिउनयोग्य पानी र उचित सरसफाईको व्यवस्था गर्ने ।

शिक्षक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरुलाई विपद् जोखिम न्यूनिकरण तालिम दिने ।

Save the Children

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

विद्यालयलाई कसरी हिंसारहित बनाउने ?

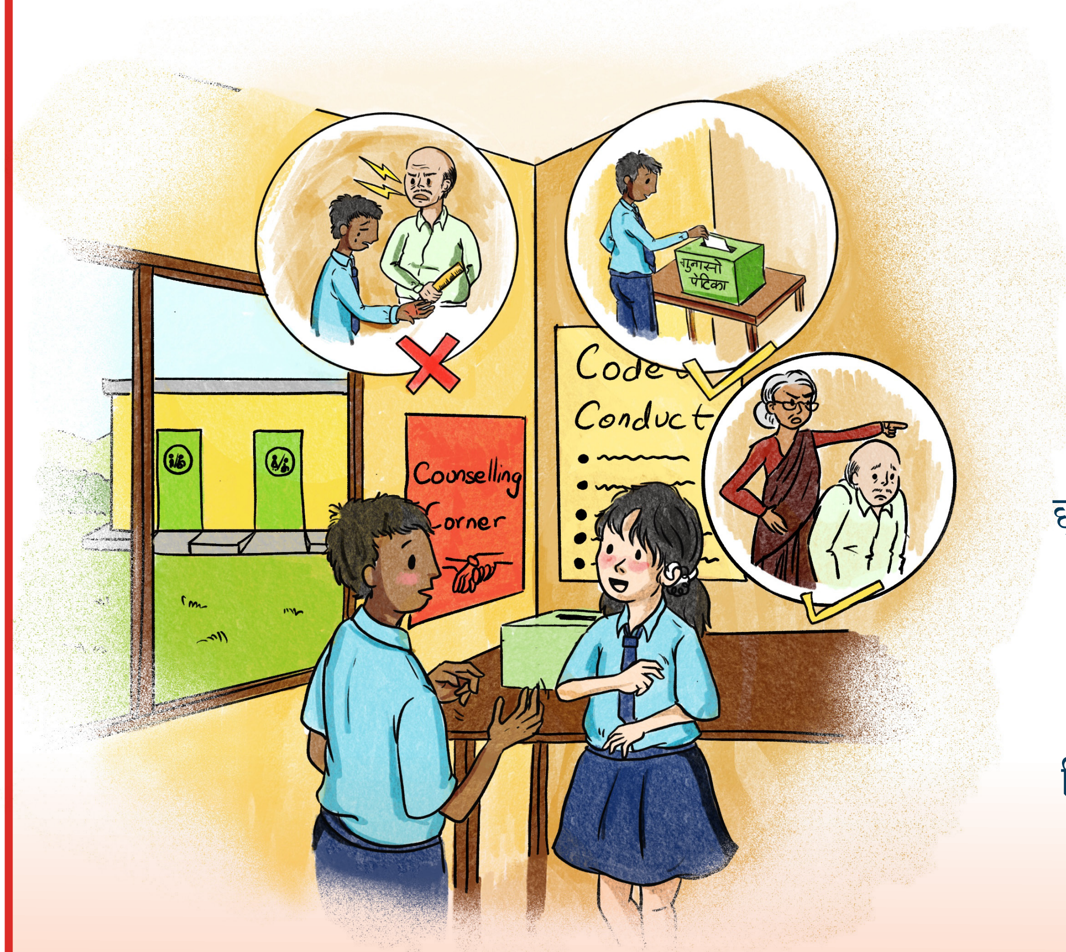

विद्यार्थीलाई मनोसामाजिक परामर्श दिने संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक राख्ने र आवश्यक परेको बेलामा सिफारिस गर्ने ।

बालबालिकालाई जाति, धर्म, लिङ्ग र अपाङ्गताको आधारमा भेदभाव नगर्ने र गरेको खण्डमा प्रचलित कानुनअनुसार दण्ड-सजायको व्यवस्था गर्ने ।

छात्र, छात्रा, यौनिक अल्पसंख्यक र अपाङ्गता भएकाहरुका लागि छुट्टाछुट्टै शौचालयको पहल गर्ने र किशोरीहरुलाई निःशुल्क स्यानिटरी प्याडको व्यवस्था गर्ने ।

सुनुवाई समिति गठन गरी गुनासो पेटिका राख्ने र विद्यार्थीलाई निर्धक्क गुनासो राख्न प्रोत्साहित गर्ने । गुनासो सुनुवाईबारे सबैलाई जानकारी गराउने ।

Save the Children

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

विद्यालय शान्तिक्षेत्र हो

त्यसैले, राजनीतिक वा सशस्त्र गतिविधि र हिंसात्मक क्रियाकलाप नगरौं ।

बालबालिकालाई राजनीतिक कार्यक्रममा सहभागी नगराऔं ।

Save the Children

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर